



<b>Programi i lëndës “Farmakologji me dozologji”</b>	
<b>Lëmi</b>	<b>Shëndetësi</b>
<b>Profili</b>	<b>Farmaci</b>
<b>Niveli</b>	<b>I</b>
<b>Klasa</b>	<b>Klasa 12</b>
<b>Fondi i orëve të lëndës:</b>	<b>35 javë x 2 orë/javë = 70 orë</b>
<b>Programi i hollësishëm i lëndës</b>	
<b>Kapitulli I: Hyrje në farmakologji</b>	
<b>a) Qëllimet e kapitullit</b>	
Në përfundim të kapitullit nxënësi duhet të: <ul style="list-style-type: none"><li>- Shpjegojë objektin e studimit të farmakologjisë</li><li>- Përshkruajë format farmaceutike të barnave</li><li>- Dallojë rrugët e marrjes së barnave</li><li>- Përshkruajë shpërndarjen, metabolizmin dhe eliminimin e barnave në organizëm;</li><li>- Përshkruajë dozimin e barnave</li></ul>	
<b>b) Temat e kapitullit</b>	
<ul style="list-style-type: none"><li>– Objekti i studimit të farmakologjisë.</li><li>– Format farmaceutike të barnave.</li><li>– Faktorët që ndikojnë në efektin e barnave.</li><li>– Farmako-kinetika e barnave.</li><li>– Dozimi i barnave</li></ul>	
<b>c) Udhëzime didaktike për kapitullin</b>	
Rekomandohet që mësime nxënësi të: <ul style="list-style-type: none"><li>- shpjegojë përmbajtjen e temave duke përdorur skema apo foto për të lehtësuar të kuptuarit e nxënësve;</li><li>- ilustron ligjëratat me shembuj dhe ushtrime konkrete;</li><li>- angazhojë nxënësit në grupe të vogla punuese;</li><li>- përpilojë pyetsorë me zgjidhje të shumfishta në fillim dhe fund të kapitullit.</li></ul>	
<b>d) Kushtet për realizimin e kapitullit</b>	
<ul style="list-style-type: none"><li>- skeleti,</li><li>- CD- programet, atlase,</li><li>- materiale nga interneti, broshura</li></ul>	
<b>Kapitulli II: Farmakologjia e aparatit tretës</b>	
<b>a) Qëllimet e kapitullit</b>	
Në përfundim të kapitullit nxënësi duhet të: <ul style="list-style-type: none"><li>- përkufizojë barnat që përdoren në aparatit tretës</li><li>- dallojë përfaqesuesit kryesorë të barnave që veprojnë në aparatit tretës</li><li>- shpjegojë efektet farmakologjike të barnave që veprojnë në aparatit tretës</li><li>- përshkruajë farmakokinetikën e barnave që përdoren në aparatit tretës</li></ul>	

- tregojë indikacionet, kundërindikacionet dhe efektet anësore të barnave që veprojnë në aparatën tretës
- dozojë barnat që përdoren në aparatën tretës

#### **b) Temat e kapitullit**

- Barnat që veprojnë në aparatën tretës
- Përfaqësuesit kryesorë të këtyre barnave
- Efektet farmakologjike, indikacionet, kundërindikacionet dhe efektet anësore të barnave që veprojnë në aparatën tretës
- Farmakokinetika e barnave që përdoren në aparatën tretës
- Dozimi i barnave që veprojnë në aparatën tretës

#### **c) Udhëzime didaktike për kapitullin**

Rekomandohet që mësimdhënësi të:

- ilustrojë me anë të figurave dhe të vizatimeve sa është e mundur temat e kapitullit;
- përcjellë me kujdes përparimin e nxënësve gjatë spjegimit;
- nxisë aftësitë dalluese të nxënësve me punë në grupe;
- shpjegojë përmes shembujve të ndryshëm nga jeta e përditëshme;
- përdor pyetje- përgjigje me gojë për të kontrolluar ecurinë e të kuptuarit të nxënësve;
- organizojë testim me shkrim për vlerësimin e nxënësve duke përdorur pyetje të kombinuara.

#### **d) Kushtet për realizimin e kapitullit:**

- Atlase
- Video-projektorë
- CD-programe

### **Kapitulli III: Farmakologjia e aparatit respirator**

#### **a) Qëllimet e kapitullit**

Në përfundim të kapitullit nxënësit duhet të :

- përkufizojë barnat që përdoren në aparatën respirator
- dallojë përfaqësuesit kryesorë të barnave që veprojnë në aparatën respirator
- shpjegojë efektet farmakologjike të barnave që veprojnë në aparatën respirator
- përshkruajë farmakokinetikën e barnave që përdoren në aparatën kardiovaskular
- tregojë indikacionet, kundërindikacionet dhe efektet anësore të barnave që veprojnë në aparatën respirator
- dozojë barnat që përdoren në aparatën respirator

#### **b) Temat e kapitullit**

- Barnat që veprojnë në aparatën respirator
- Përfaqësuesit kryesorë të barnave që veprojnë në aparatën respirator
- Efektet farmakologjike, indikacionet, kundërindikacionet dhe efektet anësore të barnave që veprojnë në aparatën respirator
- Farmakokinetika e barnave që përdoren në aparatën respirator
- Dozimi i barnave që veprojnë në aparatën respirator

#### **c) Udhëzime didaktike për kapitullin**

Rekomandohet që mësimdhënësi të:

- Ilustrojë materien me anë të vizatimeve;
- Nxisë aftësitë dalluese të nxënësve me pyetje gojore;
- Përcjellë aftësitë e të kuptuarit të nxënësve me pyetje –përgjigje;
- Vlerësojë nxënësit me anë të pyetje-përgjigjeve me gojë ose me shkrim;

#### **d) Kushtet për realizimin e kapitullit:**

- prezantimi interaktiv me sllajde dhe video- projektor
- Broshura këshilluese

#### **Kapitulli IV: Farmakologjia e sistemit kardiovaskular**

##### **a) Qëllimet e kapitullit**

Në përfundim të kapitullit nxënësit duhet të :

- përkufizojë barnat që përdoren në sistemin kardiovaskulare
- dallojë përfaqësuesit kryesorë të barnave që veprojnë në sistemin kardiovaskular
- shpjegojë efektet farmakologjike të barnave që veprojnë në sistemin kardiovaskular
- tregojë indikacionet, kunderindikacionet dhe efektet anësore të barnave që veprojnë në sistemin kardiovaskular
- të përshkruajë farmakokinetikën e barnave që veprojnë në sistemin kardiovaskular
- dozojë barnat që veprojnë në sistemin kardiovaskular

##### **b) Temat e kapitullit**

- Barnat që veprojnë në sistemin kardiovaskular
- Përfaqësuesit kryesorë të barnave që veprojnë në sistemin kardiovaskular
- Farmakokinetika e barnave të zemrës
- Efektet farmakologjike, indikacionet, kunderindikacionet dhe efektet anësore të barnave që veprojnë në sistemin kardiovaskular
- Dozimi i barnave që veprojnë në sistemin kardiovaskular

##### **c) Udhëzime didaktike për kapitullin**

Rekomandohet që mësuesi të:

- Ilustrojë materien me anë të vizatimeve;
- Nxitë aftësitë dalluese të nxënësve me pyetje gojore;
- Përcjellë aftësitë e të kuptuarit të nxënësve me pyetje –përgjigje;
- Vlerësojë nxënësit me anë të pyetje-përgjigjeve me gojë ose me shkrim;

##### **d) Kushtet për realizimin e kapitullit:**

- prezantimi interaktiv me sllajde dhe video- projektor
- Broshura këshilluese

#### **Kapitulli V: Farmakologjia e sistemit nervor**

##### **a) Qëllimi i kapitullit**

Në përfundim të kapitullit nxënësit duhet të :

- përkufizojë barnat që përdoren në sistemin nervor
- dallojë përfaqësuesit kryesorë të barnave që veprojnë në sistemin nervor
- shpjegojë efektet farmakologjike të barnave që veprojnë në sistemin nervor
- tregojë indikacionet, kunderindikacionet dhe efektet anësore të barnave që veprojnë në aparatit respirator
- përshkruajë farmakokinetikën e barnave që veprojnë në uterus
- dozimi i barnave që veprojnë në sistemin nervor

##### **b) Temat e kapitullit**

- Barnat që veprojnë në sistemin nervor
- Përfaqësuesit kryesorë të barnave që veprojnë në sistemin nervor
- Efektet farmakologjike, indikacionet, kunderindikacionet dhe efektet anësore të barnave që veprojnë në sistemin nervor
- Farmakokinetika e barnave që veprojnë në sistemin nervor
- Dozimi i barnave që veprojnë në sistemin nervor

##### **c) Udhëzime didaktike për kapitullin**

<p>Rekomandohet që mësime të bëhen të:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- shpjegojë temat e kapitullit duke përdorur ndihmësa vizuale;</li> <li>- ilustrime ligjëruese me shembuj konkretë;</li> <li>- angazhojë nxënësit në grupe të vogla punuese;</li> <li>- përdor të mësuarit e bazuar në problem;</li> </ul>
<p><b>d) Kushtet për realizimin e kapitullit</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- mjetet mësimore si vizatime, fotografi</li> <li>- CD-programe</li> <li>- atlas farmakologjik</li> <li>- literaturë farmaceutike</li> </ul>
<p><b>Kapitulli VI: Farmakologjia e substancave që veprojnë në uterus</b></p>
<p><b>a) Qëllimet e kapitullit</b></p> <p>Në përfundim të kapitullit nxënësit duhet të :</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- përkufizojë barnat që përdoren në uterus</li> <li>- dallojë përfaqësuesit kryesorë të barnave që veprojnë në uterus</li> <li>- shpjegojë efektet farmakologjike të barnave që veprojnë në uterus</li> <li>- tregojë indikacionet, kunderindikacionet dhe efektet anësore të barnave që veprojnë në uterus</li> <li>- përshkruajë farmakokinetikën e barnave që veprojnë në uterus</li> <li>- dozojë barnat që veprojnë në uterus</li> </ul>
<p><b>b) Temat e kapitullit</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Barnat që veprojnë në uterus</li> <li>- Klasifikimi dhe përfaqësuesit kryesorë të barnave që veprojnë në uterus</li> <li>- Efektet farmakologjike, indikacionet, kunderindikacionet dhe efektet anësore të barnave që veprojnë në uterus</li> <li>- Farmakokinetika e barnave që veprojnë në uterus</li> <li>- Dozimi i barnave që veprojnë në uterus</li> </ul>
<p><b>c) Udhëzime didaktike për kapitullin</b></p> <p>Rekomandohet që mësime të bëhen të:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ilustrime të materien me anë të vizatimeve;</li> <li>- Nxënësit aftësitë dalluese të nxënësve me pyetje gojore;</li> <li>- Përcjellë aftësitë e të kuptuarit të nxënësve me pyetje –përgjigje;</li> <li>- Vlerësojë nxënësit me anë të pyetje-përgjigjeve me gojë ose me shkrim;</li> </ul>
<p><b>d) Kushtet për realizimin e kapitullit</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prezantimi interaktiv me sllajde dhe video- projektor</li> <li>- Broshura këshilluese</li> </ul>
<p><b>Kapitulli VII: Farmakologjia e hormoneve</b></p>
<p><b>a) Qëllimet e kapitullit</b></p> <p>Në përfundim të kapitullit nxënësit duhet të :</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- përkufizojë dhe klasifikojë hormonet</li> <li>- dallojë përfaqësuesit kryesorë të barnave hormonale</li> <li>- shpjegojë efektet farmakologjike të barnave hormonale</li> <li>- tregojë indikacionet, kunderindikacionet dhe efektet anësore të barnave hormonale</li> <li>- përshkruajë farmakokinetikën e hormoneve</li> <li>- dozojë terapinë hormonale</li> </ul>
<p><b>b) Temat e kapitullit</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Barnat hormonale</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- Përfaqësuesit kryesorë të barnave hormonale</li> <li>- Efektet farmakologjike, indikacionet, kunderindikacionet dhe efektet anësore të barnave hormonale</li> <li>- Farmakokinetika e hormoneve</li> <li>- Dozimi i hormoneve</li> </ul>
<p><b>c) Udhëzime didaktike për kapitullin</b></p>
<p>Rekomandohet që mësuesi të:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Ilustrojë materien me anë të vizatimeve;</li> <li>– Nxitë aftësitë dalluese të nxënësve me pyetje gojore;</li> <li>– Përcjellë aftësitë e të kuptuarit të nxënësve me pyetje –përgjigje;</li> <li>– Vlerësojë nxënësit me anë të pyetje-përgjigjeve me gojë ose me shkrim;</li> </ul>
<p><b>d) Kushtet për realizimin e kapitullit</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- prezantimi interaktiv me sllajde dhe video- projektor</li> <li>- Broshura këshilluese</li> </ul>
<p><b>Kapitulli VIII: Farmakologjia e vitaminave dhe antianemikëve</b></p>
<p><b>a) Qëllimet e kapitullit</b></p>
<p>Në përfundim të kapitullit nxënësit duhet të :</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– përkufizojë antianemikët dhe vitaminat</li> <li>– Klasifikojë vitaminat dhe dallojë përfaqësuesit kryesorë të vitaminave të tretshme në ujë dhe në yndyrna.</li> <li>– shpjegojë efektet farmakologjike të vitaminave dhe antianemikëve</li> <li>– tregojë indikacionet, kunderindikacionet dhe efektet anësore të barnave vitaminoze</li> <li>– përshkruajë farmakokinetikën e vitaminave</li> <li>– dozojë vitaminat</li> </ul>
<p><b>b) Temat e kapitullit</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>– Njohuri të përgjithshme për vitaminat</li> <li>– Klasifikimi i vitaminave</li> <li>– Efektet farmakologjike, indikacionet, kunderindikacionet dhe efektet anësore të barnave me vitamina</li> <li>– Farmakokinetika e vitaminave</li> <li>- Dozimi i vitaminave</li> </ul>
<p><b>c) Udhëzime didaktike për kapitullin</b></p>
<p>Rekomandohet që mësuesi të:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Ilustrojë materien me anë të vizatimeve;</li> <li>– Nxitë aftësitë dalluese të nxënësve me pyetje gojore;</li> <li>– Përcjellë aftësitë e të kuptuarit të nxënësve me pyetje –përgjigje;</li> <li>– Vlerësojë nxënësit me anë të pyetje-përgjigjeve me gojë ose me shkrim;</li> </ul>
<p><b>d) Kushtet për realizimin e kapitullit</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- prezantimi interaktiv me sllajde dhe video- projektor</li> <li>- Broshura këshilluese</li> </ul>